

Установа адукацыі “Брэсцкі
дзяржаўны ўніверсітэт
імя А.С. Пушкіна”
Кафедра беларускай філалогіі

Пытанні да заліку па курсе “**Беларуская дыялекталогія**”
для студэнтаў 2 к. спец. “Беларуская філалогія (літ.-рэдакцыйная дзейнасць)”

1. Дыялекталогія як навука. Асноўныя паняцці дыялекталогіі.
2. Паняцце пра тэрытарыяльныя дыялекты і іх паходжанне.
3. Сацыяльныя дыялекты (сацыялекты).
4. Народныя гаворкі і сучасная беларуская літаратурная мова.
5. Дыялекталогія і нормы беларускай літаратурнай мовы.
6. Народныя гаворкі і духоўная і матэрыяльная культура беларускага народа.
7. Дыялекталогія і анамалія.
8. Лінгвагеаграфія як раздзел мовазнаўства і яе асноўныя паняцці (тэрміны).
9. Лінгвістычная карта і спецыяльная сістэма ўмоўных знакаў.
10. Дыялектная зона і дыялект і іх дыферэнцыяцыя.
11. 3 гісторыі лінгвагеаграфіі і дыялекталогіі (Г. Венкер, Ж. Жыльерон).
12. Маскоўская дыялекталагічная камісія (МДК) і яе дзейнасць.
13. Навуковая дзейнасць П. А. Бузука.
14. Я.Ф. Карскі – заснавальнік беларускага мовазнаўства і дыялекталогіі.
15. Польская славістыка і беларускія народныя гаворкі.
16. Дыялекталагічная праца на Беларусі ў пасляваенны час.
17. “Дыялекталагічны атлас беларускай мовы” і яго сутнасць.
18. “Лексічны атлас беларускіх народных гаворак” (ЛАБНГ) і яго сутнасць.
19. Беларуская дыялекталогія і міжнародныя праграмы па лінгвістычнай геаграфіі.
20. Сучасная навуковая кваліфікацыя лінгвістычных атласаў.
21. Супрацьстаўленныя фанетычныя, марфалагічныя, сінтаксічныя і лексічныя адрозненні гэтых дыялектаў.
22. Групоўка гаворак паўночна-ўсходняга дыялекту.
23. Групоўка гаворак паўднёва-заходняга дыялекту.
24. Сярэднебеларускія гаворкі (асобны структурны міждыялектны тып) і іх пашырэнне.
25. Моўныя асаблівасці заходнепалескай групы беларускіх гаворак.
26. Націскны вакалізм.
27. Ненаціскны вакалізм.
28. Асаблівасці кансанантызму ў беларускіх гаворках.
29. Дыялектныя адрозненні ў катэгорыі роду, ліку, склону назоўніка.
30. Асаблівасці ўжывання і ўтварэння формаў прыметніка ў дыялектнай мове.
31. Формы скланення колькасных лічэбнікаў у беларускіх гаворках.
32. Дыялектныя асаблівасці ўжывання дзеясловаў. Асаблівасці ўтварэння лексіка-граматычных формаў.
33. Дыялектныя сінтаксічныя канструкцыі.
34. Складаныя сказы ў дыялектнай мове.

35. Асноўныя прыметы дзялектнага слова. Асаблівасці матывацыі дзялектных слоў.
36. Прыметы дзялектных фразеалагізмаў. Выкарыстанне дзялектных фразеалагізмаў у літаратурнай мове.